



REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 15/2020-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ane Garačić kao predsjednice vijeća te Perice Rosandića i dr. sc. Zdenka Konjića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Slunjski kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Z. P. zbog kaznenog djela iz članka 91. stavka 2. točke 22. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18. i 126/19. – dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi branitelja optuženog Z. P., odvjetnika S. N. podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Osijeku od 26. svibnja 2020. broj K-Rz-4/2020-6, u sjednici vijeća održanoj 7. prosinca 2020.,

p r e s u d i o j e:

Odbija se kao neosnovana žalba branitelja optuženog Z. P., odvjetnika S. N. te se potvrđuje prvostupajnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Osijeku, u odsutnosti je proglašen krivim optuženi Z. P., zbog kaznenog djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, ratnog zločina iz članka 91. stavka 2. točke 22. KZ/11. te je na temelju članka 91. stavka 2. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora od deset godina. Na temelju članka 54. KZ/11. optuženiku je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 20. siječnja 1992. do 20. ožujka 1992.

Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s člankom 145. stavcima 1. i 2. točkama 1. do 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.; dalje: ZKP/08.), optuženi Z. P. obvezan je na plaćanje troškova kaznenog postupka u ukupnom iznosu od 2.249,00 kuna i to na ime troškova svjedoka iznos od 249,00 kuna te na ime sudskog paušala u iznosu od 2.000,00 kuna.

Protiv te je presude žalbu podnio branitelj optuženog Z. P., odvjetnik S. N., uvodno naznačujući da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka te povrede kaznenog zakona, pri čemu suštinski obrazlaže samo povredu kaznenog zakona iz članka 469. točke 3. ZKP/08. te predlaže da ovaj sud pobijanu presudu preinači i „donese presudu kojom se optužba protiv optuženika odbija“.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Sukladno članku 474. stavku 1. ZKP/08., spis je bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba nije osnovana.

Branitelj optuženika uvodno ističe da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, dok u obrazloženju u okviru žalbene osnove povrede kaznenog zakona smatra i da je pobijana presuda nerazumljiva i proturječna, zbog čega da je u njoj ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. No, iz sadržaja žalbe vidljivo je da branitelj optuženika zapravo nije zadovoljan s utvrđenjem prvostupanjskog suda da se u konkretnoj situaciji ne radi o presuđenoj stvari, o čemu će biti riječi u nastavku ove presude. Pobijana presuda ispitana je sukladno članku 476. stavku 1. točki 1. ZKP/08. te nije utvrđeno da bi bila počinjena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Žaleći se zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. točke 3. ZKP/08., branitelj optuženika, odvjetnik S. N. smatra da je optuženi Z. P. u postupku koji je vođen pred Okružnim sudom u Osijeku pod poslovnim brojem K-38/93. već pravomoćno presuđen zbog istog kaznenog djela zbog kojeg je u ovom kaznenom postupku pobijanom prvostupanjskom presudom proglašen krivim.

Protivno takvim žalbenim navodima, premda je u pravu žalitelj da je mjesto počinjenja oba ova djela B. pa ne stoji tvrdnja iz prvostupanjske presude da se radi o različitim mjestima počinjenja djela, kao i da se radi o vremenski blisko počinjenim djelima, i prema ocjeni ovog suda, osnovano je i zakonito prvostupanjski sud utvrdio da kriminalna količina za koju je optuženi Z. P. u ovom postupku proglašen krivim znatno nadmašuje kriminalnu količinu za koju je ovaj optuženik osuđen pravomoćnom presudom Okružnog suda u Osijeku od 24. rujna 1993. broj K-38/93-24, zbog čega ovdje ne dolazi u obzir primjena konstrukcije produljenog kaznenog djela. Za takvo svoje utvrđenje prvostupanjski je sud dao jasno, valjano i u svemu dostatno obrazloženje koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

Naime, iz činjeničnog opisa presude Okružnog suda u Osijeku vidljivo je da je optuženik osuđen zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93. - pročišćeni tekst, 35/93. - ispravak, 108/95., 16/96. - pročišćeni tekst i 28/96.; dalje: OKZ RH) počinjenog na način da je oštećenicu I. B. u jednom navratu prisilio na spolni odnos. U predmetnom kaznenom postupku optuženik je proglašen krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina iz članka 91. stavka 2. točke 22. KZ/11. (zbog primjene blažeg zakona, s time da je prvotno terećen zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. OKZ RH) počinjenog na način da je oštećenicu R. G. prisilio na više spolnih odnosa, pri čemu je zajedno s optuženikom u događaju sudjelovala i još jedna nepoznata muška osoba koja je oštećenicu također prisilila na spolni odnos pa kriminalna količina u ovom kaznenom postupku znatno nadmašuje kriminalnu količinu za koju je optuženik osuđen u ranije vođenom postupku. Kao što to pravilno navodi prvostupanjski sud u pobijanoj presudi, a i žalitelj u svojoj žalbi pozivajući se na raniju praksu ovog suda, tek kada bi kriminalna količina u sadašnjem kaznenom postupku bila manja od kriminalne količine za koju je optuženik ranije pravomoćno osuđen, mogla bi se primijeniti konstrukcija produljenog kaznenog djela, a to ovdje nije slučaj. Ovo unatoč tome što je u pravnom opisu u presudi Okružnog suda u Osijeku broj K-38/93-24 uz silovanje navedeno i zastrašivanje, nečovječno

postupanje te nanošenje velikih patnji jer je sud vezan za činjenični opis djela kojim nisu obuhvaćeni i ostali modaliteti radnji počinjenja kaznenog djela ratnog zločina iz pravnog opisa djela.

Stoga je neosnovana žalba branitelja optuženika, odvjetnika S. N. podnesena zbog povrede kaznenog zakona, a ni ispitivanjem pobijane presude sukladno članku 476. stavku 1. točki 2. ZKP/08. nije utvrđeno da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

Premda branitelj optuženika nije podnio žalbu zbog odluke o kazni, s obzirom na to da je u žalbi istaknuo žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona, ovaj je sud postupio sukladno članku 478. ZKP/08.

Ispitujući osnovanost odluke o kazni u povodu žalbe branitelja optuženika, ovaj je sud ocijenio da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve okolnosti koje su, u smislu odredbe članka 47. stavka 1. KZ/11., od utjecaja da kazna po vrsti ili mjeri bude lakša ili teža za počinitelja. Tako je pravilno optuženiku otegotnim cijenjena njegova ranija osuđivanost, kako zbog istovrsnog kaznenog djela ratnog zločina, tako i zbog kaznenog djela razbojništva, zatim iskazana bezobzirnost i upornost pri počinjenju kaznenog djela, maksimalan stupanj kaznene odgovornosti, pobude iz kojih je kazneno djelo počinjeno te činjenicu da je svojim postupanjem nakon počinjenja djela, odnosno bijegom, ometao vođenje ovog kaznenog postupka. Također pravilno optuženiku nije utvrđena niti jedna olakotna okolnost. Sve navedeno, i prema ocjeni ovog suda, opravdava izricanje kazne zatvora u znatno duljem trajanju od minimalne kazne propisane za ovo kazneno djelo, a cijeneći pritom i primjenu blažeg zakona, ocjena je i ovog suda da je upravo kazna zatvora od deset godina kazna koja će utjecati na optuženika, a i na sve ostale, da ne čine kaznena djela i da shvate da je činjenje kaznenih djela pogibeljno, a kažnjavanje počinitelja pravedno te će omogućiti optuženiku ponovno uključivanje u društvo. Izrečena kazna sadrži dostatnu moralnu osudu za zlo koje je optuženik prouzročio počinjenjem djela i dostatnu društvenu osudu za počinjenje djela te će jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

Stoga je, a budući da ne postoje razlozi zbog kojih se pobija prvostupanjska presuda, žalbu branitelja optuženog Z. P., odvjetnika S. N. trebalo odbiti kao neosnovanu i na temelju članka 482. ZKP/08. odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 7. prosinca 2020.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.